

ارزیابی عملکرد و روند ژنتیکی برخی صفات اقتصادی گوسفند نژاد شال

محمدحسین هادی تواتری^{۱*}، مختارعلی عباسی^۲، مسعود مستشاری^۱، علی اصغر مسگر^۳

۱- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی قزوین، ۲- مؤسسه تحقیقات علوم دامی کشور، ۳- سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین

*آدرس و پست الکترونیکی نویسنده مسئول: قزوین، بلوار شهید بهشتی، کدپستی ۳۴۱۵۶-۷۷۵۶۶.

haditavatori@yahoo.com

چکیده

پارامترهای ژنتیکی و مولفه های (کو)واریانس صفات مهم اقتصادی گوسفندان ایستگاه تحقیقات نژاد شال مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی قزوین بین سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۹ محاسبه گردید. صفات مورد بررسی شامل اوزان تولد، ۳، ۴ (شیرگیری) و ۶ ماهگی بودند. مقادیر وراثت پذیری مستقیم صفات وزن تولد ($0/32 \pm 0/28$)، وزن سه ماهگی ($0/86 \pm 0/18$)، وزن شیرگیری ($0/82 \pm 0/28$) و وزن شش ماهگی ($0/1 \pm 0/389$) برآورد گردید. روندهای ژنتیکی بدست آمده همگی به لحاظ آماری معنی دار بدست آمدند ($p < 0/01$). روند ژنتیکی تمام اوزان مورد بررسی صعودی بودند. کلمات کلیدی: پارامترهای ژنتیکی - صفات اقتصادی - روند ژنتیکی - گوسفند شال.

مقدمه

تعیین پارامترهای ژنتیکی و اهمیت نسبی اثر عوامل ژنتیکی مختلف نه تنها برای حفظ نژادهای بومی، بلکه برای تعیین اهداف و طراحی برنامه های اصلاح نژادی، درک بهتر مکانیسم ژنتیکی صفات، پیش بینی ارزش اصلاحی و پیش بینی پاسخ مورد انتظار از برنامه های انتخاب ضروری است (۶). گوسفند شال یکی از سنگین وزن ترین و با ارزش ترین نژادهای گوشتی کشور محسوب می گردد. در تحقیق حاضر علاوه بر اینکه اطلاعات موجود بررسی و توان تولیدی گوسفندان ایستگاه تحقیقات گوسفند نژاد شال معرفی می شود، روند ژنتیکی گله نیز مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. مواد و روش ها

در این مطالعه از اطلاعات گوسفند شال ایستگاه تحقیقات گوسفند و بز مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی قزوین با ظرفیت حدود ۱۰۰ میش مولد در بازه ی زمانی سال ۱۳۷۷ تا پایان اسفند ۱۳۸۹ استفاده گردید. صفات بررسی شده عبارتند از وزن تولد (BW)، وزن سه ماهگی (W3)، وزن شیرگیری (WW) و وزن شش ماهگی (W6).

جدول ۱- خصوصیات داده ها برای صفات تحت مطالعه

صفات ^۱	BW	W3	WW	W6	صفات ^۲	BW	W3	WW	W6
تعداد رکورد	۱۱۰۷	۷۰۳	۷۱۳	۴۷۸	تعداد پدر بزرگ مادری	۵۲۰	۲۳۵	۲۵۵	۱۲۰
تعداد پدر	۳۷	۳۲	۳۳	۲۸	تعداد مادر بزرگ مادری	۵۸۲	۲۴۸	۲۶۵	۱۲۱
تعداد مادر	۲۹۳	۲۱۷	۲۱۷	۱۵۲	میانگین ^۲	۴/۷	۲۱/۲۱	۲۶/۴۱	۳۴/۰۲
تعداد پدر بزرگ پدری	۴۸۹	۱۹۴	۲۰۷	۵۲	S.D	۰/۷۵	۴/۸۴	۵/۸۳	۷/۵۴
تعداد مادر بزرگ پدری	۴۷۱	۱۶۷	۱۷۵	۴	CV(%)	۱۳/۲۹	۱۷/۳۶	۱۶/۷	۱۶/۹۳